

1. Introduktion

Borut Likar

1.1. Innovation, forskning och utveckling i ett europeiskt perspektiv

Global konkurrens och nya tekniker indikerar att nya ekonomiska utmaningar kommer att skapas under det tjugoförsta århundradet. Kunskap är en allt viktigare framgångsfaktor i alla organisationer. I olikhet med andra tillgångar som förlorar i värde med tiden så ökar i själva verket värdet av know-how när den används i praktiken. Därför utmanas individer på alla nivåer och i företag att inhämta ny kunskap, att utveckla nya idéer och att så långt möjligt hålla detta vid liv.

I samband med integrationen i den europeiska unionen visar sig det sig att företag och anställda ofta saknar kunskap och erfarenhet av samarbete med andra länder för ett framgångsrikt genombrott på den europeiska marknaden. Ett företag som opererar inom EU måste hantera sina egna uppfinningar, forsknings- och utvecklingsprocesser (FoU) liksom tekniköverföring på nationell och internationell nivå. Dessa komplexa typer av samarbeten saknas inte bara i de stora företagen men markant även i små och medelstora företag.

Därför krävs att företag uppmuntras till att utveckla systematiska angreppssätt, nya färdigheter och kompetenser som är knutna till innovationsprocessen och som bidrar till konkurrenskraft, entreprenörskap och nya anställningsmöjligheter.

Enligt de mål som satts upp i Lissabonstrategin från år 2000, och enligt statistiska indikatorer från år 2004 (Scoreboard, 2004) så förlorar EU ännu mark gentemot USA och Japan inom områden som innovation och FoU. Situationen i övergångsländerna visar sig vara än värre. Då innovation är hörnpelaren när det gäller att uppnå en konkurrenskraftig och dynamisk kunskapsdriven ekonomi så står vi inför ett växande "innovationsgap" mellan EU och USA/Japan (figur 1).